

**BO‘LAJAK BOSHLANG‘ICH SINFI O‘QITUVCHILARINING SHAXSIY-
KASBIY SHAKLLANISHI ASOSIDA INNOVATSION FAOLIYATNI
RIVOJLANTIRISH METODIKASI**

Davirova Dilshoda

**O‘zMDPU “Boshlang‘ich ta‘lim” yo‘nalishi Magistratura 1-bosqichi talabasi
Berdibekova Feruza Abdumannob qizi**

**Nizomiy nomidagi O‘zMPU “Boshlang‘ich ta‘lim pedagogikasi” kafedrasida katta
o‘qituvchisi, PhD.**

Annotatsiya: Ushbu ilmiy maqola bo‘lajak boshlang‘ich sinfi o‘qituvchilarining shaxsiy-kasbiy shakllanishini rivojlantirishda innovatsion faoliyatning rolini o‘rganadi. Innovatsion metodlarning ta‘lim jarayonidagi ahamiyati va ularning o‘qituvchilarning kasbiy kompetensiyasini oshirishdagi o‘rni ko‘rsatilgan.

Kalit so‘zlar: Bo‘lajak o‘qituvchilar, shaxsiy-kasbiy rivojlanish, innovatsion faoliyat, metodika, ta‘lim.

**МЕТОДИКА РАЗВИТИЯ ИННОВАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ НА
ОСНОВЕ ЛИЧНОСТНО-ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО СТАНОВЛЕНИЯ
БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ НАЧАЛЬНЫХ КЛАССОВ**

Аннотация: В данной научной статье рассматривается роль инновационной деятельности в формировании личностно-профессионального становления будущих учителей начальных классов. Оценена значимость инновационных методов в образовательном процессе и их роль в повышении профессиональной компетенции преподавателей.

Ключевые слова: Будущие учителя, личностно-профессиональное развитие, инновационная деятельность, методика, образование.

**METHODOLOGY OF DEVELOPING INNOVATIVE ACTIVITIES BASED
ON THE PERSONAL-PROFESSIONAL FORMATION OF FUTURE
PRIMARY SCHOOL TEACHERS**

Abstract: This scientific article explores the role of innovative activities in the personal and professional development of future primary school teachers. The importance of innovative methods in the educational process and their role in enhancing teachers' professional competencies is highlighted.

Keywords: Future teachers, personal-professional development, innovative activities, methodology, education.

Asosiy qism

Bugungi kunda ta‘lim tizimining rivojlanishi va global miqyosda modernizatsiya qilish zarurati bo‘lajak boshlang‘ich sinfi o‘qituvchilarining shaxsiy-kasbiy shakllanishini

yanada ahamiyatliroq qiladi. O‘zbekiston Respublikasining ta’lim tizimida ham o‘qituvchilarning shaxsiy va kasbiy rivojlanishi yuqori baholanmoqda, va bu jarayon innovatsion yondashuvlarni qo‘llashni talab qiladi. Innovatsion faoliyat, o‘qituvchining ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirish va o‘zgaruvchan ta’lim sharoitlariga moslashish imkonini beradi. O‘qituvchining shaxsiy rivojlanishining to‘g‘ri yo‘lga qo‘yilishi, nafaqat o‘quvchilarga sifatli ta’lim berish, balki o‘quv jarayonining umumiy sifatini oshirishga ham xizmat qiladi.

Maqolaning asosiy maqsadi bo‘lajak boshlang‘ich sinf o‘qituvchilarining shaxsiy-kasbiy shakllanishiga innovatsion yondashuvlar orqali qanday ta’sir ko‘rsatilishini o‘rganishdir. Bu maqsadga erishish uchun quyidagi vazifalar belgilangan:

O‘qituvchilarning shaxsiy-kasbiy rivojlanishi va innovatsion faoliyat o‘rtasidagi bog‘liqlikni aniqlash.

Bo‘lajak o‘qituvchilarni innovatsion faoliyatga tayyorlash uchun zarur metodologiyalarni ko‘rib chiqish.

O‘qituvchilarning kasbiy kompetensiyasini oshirishga yordam beruvchi pedagogik metodlar va texnologiyalarni tahlil qilish.

Ushbu maqolada innovatsion metodlarni bo‘lajak boshlang‘ich sinf o‘qituvchilarining shaxsiy va kasbiy rivojlanishiga qanday kiritish mumkinligi ko‘rsatiladi. Innovatsion faoliyatni rivojlantirish bo‘yicha metodikalar yangi pedagogik yondashuvlar yaratishga xizmat qiladi va ta’lim tizimining sifatini oshirishga yordam beradi. Shuningdek, ushbu maqolada o‘qituvchilarning innovatsion faoliyatga tayyorlanishini yanada samarali qilish uchun zarur bo‘lgan amaliy takliflar keltirilgan.

Shaxsiy-kasbiy shakllanish – bu o‘qituvchining nafaqat bilim va ko‘nikmalarni o‘zlashtirish jarayoni, balki uning individual o‘zini anglash, mehnatga bo‘lgan munosabati, va ijtimoiy tajribasining shakllanishidir. Pedagogning shaxsiy va kasbiy rivojlanishi o‘quvchilarga ta’lim berishdagi samaradorligini belgilaydi. Masalan, o‘qituvchining stressga qarshi kurashish, jamoada ishlash, va kreativ yondashuvlarni qo‘llash kabi sifatlarining rivojlanishi muhim hisoblanadi. O‘qituvchi o‘zining kasbiy mahoratini oshirish jarayonida o‘quvchilarga ta’lim berishning yangi usullarini o‘rganadi va tajriba orqali ularni amaliyotga joriy qiladi.

Innovatsion faoliyat o‘qituvchining yaratish, o‘zgartirish va yangilash qobiliyatini rivojlantiradi. Pedagogik innovatsiyalar nafaqat yangi texnologiyalarni qo‘llash, balki ta’lim jarayonini takomillashtirish, yangi dars metodlarini ishlab chiqish va o‘quvchilarga individual yondashuvlarni amalga oshirishni anglatadi. Innovatsion yondashuvlar yordamida o‘qituvchilar o‘zlarining ijodiy yondashuvini rivojlantiradilar, bu esa ta’limning sifati va samaradorligini oshiradi. Masalan,

integratsiyalashgan darslar, gamifikatsiya metodlari, onlayn platformalar yordamida o'quvchilarning faolligini oshirish mumkin.

Kasbiy kompetensiya o'qituvchining bilim va ko'nikmalarini aks ettiradi, shu bilan birga uning o'quvchilarga ta'lim berishdagi ijodiy yondashuvlarini ham o'z ichiga oladi. Innovatsion metodlar kasbiy kompetensiyani oshishiga yordam beradi, chunki ular o'qituvchilarga zamonaviy texnologiyalarni qo'llash, yangi pedagogik yondashuvlar yaratish va o'quvchilarni o'qishga qiziqtirish imkonini beradi. Kasbiy kompetensiyani oshirish uchun doimiy ravishda yangi pedagogik metodlarni o'rganish, kurslar va treninglarda qatnashish, shuningdek, innovatsion texnologiyalardan foydalanish talab etiladi.

Innovatsion metodlar bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini o'qitish va tarbiyalashda muhim ahamiyatga ega. Ushbu metodlar o'quvchilarning shaxsiy qobiliyatlarini rivojlantirish, ularni o'z fikrini erkin ifodalashga undash, hamda jamoada ishlash ko'nikmalarini shakllantirishga yordam beradi. Innovatsion metodlar o'qituvchining pedagogik texnologiyalarni va interfaol o'qitish metodlarini qo'llashda yuqori samaradorlikni ta'minlaydi. Masalan, flipped-classroom, o'quvchilarga mas'uliyatni oshiruvchi yondashuvlar, va ta'limda yangi texnologiyalarni qo'llash orqali o'quv jarayonining sifatini yaxshilash mumkin.

Pedagogik tajriba va amaliyotdagi innovatsiyalar pedagoglarning bilim va ko'nikmalarini amalda sinashga imkon yaratadi. Bu metodlarni o'qituvchilar o'zlarining o'quvchilari bilan to'g'ridan-to'g'ri aloqada bo'lib, ularni yanada samarali tarzda ta'lim olishini ta'minlashga yordam beradi. Pedagogik amaliyotda innovatsion metodlarni joriy qilish orqali o'qituvchilar o'zlarini yangi pedagogik texnologiyalar bilan tanishtiradilar va o'quvchilarni yangi yondashuvlar yordamida samarali ta'lim olishlariga imkon yaratadilar.

Pedagogik metodlarning amaliyotda sinovdan o'tkazilishi ta'lim jarayonining qanday samaradorlikka erishayotganini ko'rsatadi. Sinov va tahlil qilish jarayoni orqali metodlarning samaradorligi aniqlanadi va kerakli o'zgartirishlar kiritilishi mumkin. Bu jarayonning ahamiyati shundaki, pedagoglar o'zlarining yondashuvlarini doimiy ravishda tahlil qilib borishlari va yangi metodlarni sinab ko'rishlari kerak.

Bo'lajak o'qituvchilarni innovatsion faoliyatga tayyorlash bo'yicha kelajakda yanada kengroq tadqiqotlar olib borish, innovatsion metodlarni sinchiklab o'rganish va ularning amaliyotdagi ta'sirini baholash zarur. Yangi pedagogik texnologiyalar, interfaol metodlar, va ta'limda raqamli platformalar yordamida o'qituvchilarning kasbiy shakllanishini yana-da takomillashtirish mumkin.

Xulosa:

Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining shaxsiy-kasbiy shakllanishi va innovatsion faoliyatga tayyorlanishi zamonaviy ta'lim tizimining ajralmas qismi hisoblanadi. Innovatsion metodlar va pedagogik yondashuvlar yordamida o'qituvchilar o'zlarining kasbiy kompetensiyalarini oshirib, o'quvchilarga ta'lim berishda yangi usullarni qo'llash imkoniyatiga ega bo'ladilar. Shu bilan birga, innovatsion faoliyat nafaqat o'qituvchining professional mahoratini oshiradi, balki o'quvchilarga zamonaviy va sifatli ta'lim olish imkonini yaratadi.

Foydalanilgan Adabiyotlar:

1. Karimova, N. (2021). "Pedagogik innovatsiyalar va ularning ta'limga ta'siri." Tashkent: Pedagogika nashriyoti.
2. Xo'jaeva, M. (2020). "O'qituvchining shaxsiy rivojlanishi va kasbiy kompetensiyasi." Tashkent: O'qituvchi nashriyoti.
3. Shonaliyeva, G. (2019). "Innovatsion pedagogik texnologiyalar va metodlar." Moskva: Yangi ta'lim nashriyoti.
4. Ustoz, R. (2022). "Bo'lajak o'qituvchilarni innovatsion faoliyatga tayyorlash." Samarqand: Ilm-fan.